4e Jaargang No. 10 Zaterdag 3 December 1910

DE TRIBUNE

Redactieadres: D. J. WIJNKOOP, Ringkade 41 Amsterdam.

SOC.DEM.WEEKBLAD

Administratieadres: J. C. CETON, Wijttenbachstraat 13 Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd. Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER, W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Onze houding tegenover het petitionnement. — Besef. — De Papendrechtsche zaak. II Klasse-Idiotisme. — De nieuwe leus. — Staatsgreep en parlementarisme. — Kleine berichten. — Van 't partijbestuur. — Van de afdeelingen. — Ingezonden: Het Volkspetitionnement. — Erratum. — Advertentiën.

Onze houding tegenover het petitionnement.

Het is niet zoo gemakkelijk, na de argumenten, die reeds in ons partijorgaan aangewend zijn, ter verdediging van de houding door de meerderheid van het P. B. en de Redactie van *de Tribune* aangenomen ten opzichte van het volkspetitionnement voor A. K., nog nieuws te vertellen.

Vooral in het artikel van C. Siewertsz, «De weg naar den Afgrond», wordt heel duidelijk maar ook beslist aangegeven, waar het hier voor onze partij om gaat.

Laten wij echter de zaak nog eens, zoo mogelijk van allen theotorischen en anderen omhaal ontdaan, bekijken.

Toen het P. B. zijn houding moest vaststellen ten opzichte van het petitionnement, had het zich, gelijk de Marxist steeds behoort te doen, te plaatsen op den bodem der werkelijkheid.

Die werkelijkheid nu is, dat, door omstandigheden, waartegenover wij nog machteloos staan en door de geheele in vele opzichten abnormale*) historische ontwikkeling der arbeidersbeweging in ons land, *de bestaande kiesrechtbeweging tijdelijk den vorm heeft aangenomen van een volkspetionnemeut.* Tijdelijk, omdat die kiesrechtbeweging 't volgende jaar, na 't aanbieden van de sleeperswagens met handteekeningen, en omdat er geen enkel direct resultaat bereikt is, weer tot den ouden vorm, van betoogingen etc., zal moeten terugkeeren, indien 't vruchtbare brein van Mr. Troelstra vruchtbaar, waar 't betreft de arbeiders te leiden, waar hij ze gaarne hebben wil, dan niet een andere geniale uitvinding heeft gedaan.

De eenig bestaande, omdat deze kiesrechtbeweging, al neemt zij nu den vorm aan van een petitionnement, dezelfde is, die al jaren aan 't opkomen is, een beweging namelijk hoofdzakelijk van de in het N. V. V. georganiseerde vakarbeiders, die door den stilstand der sociale wetgeving ook in ons land gedwongen zijn op hun manier naar het A. K. te streven, teneinde in de sociale wetgeving weer wat gang te krijgen. De S. D. A. P. is van die bestaande beweging, de eenige beweging voor het A. K. onder de Nederlandsche arbeidersklasse, slechts de uitvoerster, gelijk zij in haar heele politiek — zie vooral de artikelen van Ceton in den vorigen jaargang daarover — meer en meer en vooral na Deventer de Arbeiderspartij is geworden in dezen zin, dat zij de bekrompen en niet door het socialistisch inzicht verhelderde, derhalve onvruchtbare arbeiderspolitiek van het N. V. V. op parlementair terrein voert.

Een van Cetons fouten — dit tusschen haakjes — is b.v. dit, dat hij de S. D. A. P. qualificeert als een partij, die «ten slotte de verdediger (wordt) van de belangen van een deel der kleine burgerij en onbewuste arbeidersgroepen van 't platteland». Het tegendeel is waar: wij hebben ook in *De Tribune* naar aanleiding van den uitslag der verkiezingen van 1909 en in tegenstelling tot b.v. Mevr. Holst aangetoond, dat de S. D. A. P. den politieken invloed, dien zij in 't eerste tijdvak van haar bestaan had in 't Noorden, onder kleinburgerlijke en kleinboersche lagen, zeker niet vergroot, eerder achteruit ziet gaan, terwijl haar zwaartepunt zich verplaatst naar de in 't N. V. V. georganiseerde arbeiders in de groote steden.

Wanneer wij dus als Marxisten rekening houden met die werkelijkheid, dan is, geheel in overeenstemming met de lijn, die *De Tribune* van den aanvang af en de S. D. P. sinds haar oprichting heeft gevolgd, de natuurlijke aangegeven weg: het steunen van het petitionnement, d. w. z. van den tijdelijk bestaanden vorm der eenige kiesrechtbeweging in ons land, zooals wij tot nog toe steeds de bestaande kiesrechtbeweging hebben gesteund.

De vraag kan daarbij worden opgeworpen: draagt dit petitionnement een karakter, zoodanig verschillend van de vroegere kiesrechtbeweging, dat er voor ons als Marxisten redenen konden bestaan het niet te steunen?

Het antwoord daarop moest natuurlijk luiden: Neen. Het kiesrechtpetitionnement draagt precies hetzelfde tweeslachtige of tweevoudige karakter dat de bewegingen der reformistische N. V. V. arbeiders sinds jaren dragen. Eenerzijds is het een, zij 't ook nog zoo zwakke, beweging voor den klasseneisch A. K., andererzijds brengt het, door de politieke leiding waaronder deze geschiedt, de reformisten in nader contact met de liberale «democraten» en versterkt het deze burgelijke «democratie» — type Roodhuizen.

Maar dit is nu eenmaal een onvermijdelijkheid. Men kan van een arbeidersbeweging, zoodra zij zich in een land beslist in reformistische banen gaat bewegen — en in ons land is dit 't geval sinds 1905 — geen andere vruchten verwachten en dus ook niet, dat een der zijden van die beweging een ander karakter zal dragen. Het petitionnement, willen wij zeggen, is in dit opzicht erger noch beter dan de kiesrechtbeweging van vroegere jaren, waaraan wij hebben meegedaan, met volkomen instemming van al onze leden. Wij kritiseerden het in zoo scherp mogelijken vorm, om dezelfde reden, waarom wij de bizondere en algemeene taktiek en de fouten der reformistische arbeidersbewegingen in 't algemeen bestrijden, wat niet wegneemt, dat wij die bewegingen steunen, *waar dit geschieden kan.*

Indien het dus in overeenstemming was met de Marxistiche taktiek en in overeenstemming met de tot dus ver gevolgde taktiek onzer Partij het petitionnement te steunen, daar was alleen maar de vraag, op welke wijze kunnen wij het steunen?

Wij moeten het steunen, voor zooverre het in onze macht is en zooverre wij daartoe de mogelijkheid hebben. Dus in de eerste plaats door het te teekenen en anderen aan te raden het te teekenen.

Dit geldt natuurlijk zoowel voor ons als leden der Partij als voor onze leden als socialisten werkzaam in de vakvereeniging. Deze teekening van een arbeidersadres voor A. K. is trouwens iets zoo vanzelf sprekends, dat wij elk adres voar A. K. zouden moeten onderteekenen, waarvan wij door ons historisch-materialistisch inzicht de overtuiging hadden, dat het door bona-fide voorstanders van onverzwakt A. K. werd ingediend. Elke redeneering, die ons van dien plicht zou trachten los te maken, is òf gebaseerd op drogredenen òf op een verkeerd inzicht in de maatschappelijke werkelijkheid.

Rest nog de vraag, wat konden wij meer doen voor het petitionnement, hoe konden wij dezen vorm van beweging voor A. K. het best dienen?

En het antwoord hierop was natuurlijk, door aan de actie, de organisatie er voor mee te doen, indien dit ons mogelijk is. Mogelijk is dit natuurlijk slechts, indien wij als sociaaldemocraten de volledige vrijheid hadden verkregen, om over het A. K. onze meening te zeggen. Door de abnormale historische ontwikkeling der arbeidersbeweging hebben wij die vrijheid niet in de bestaande beweging, zoolang wij door toeneming onzer kracht ons die vrijheid niet hebben veroverd. Bijgevolgd konden wij aan de organisatie voor het petitionnement onze medewerking niet verleenen, omdat dit zou meegebracht hebben, dat wij over de sociaaldemocratische opvatting van het A. K. èn in onze krant èn in de vergaderingen zouden hebben gezwegen.

Maar aangezien wij onze politiek zelfstandig bepalen, aangezien wij niet vragen, wat onze tegenstanders in de arbeidersbeweging ons als taktiek zouden willen voorschrijven, kon die onaangename noodzakelijkheid om ons aan de organisatie voor het petitionnement te onttrekken, geen oogenblik onze plicht, dien wij wel kunnen vervullen, te niet doen, het petitionnement te steunen voor zoover mogelijk, door het te teekenen.

Men heeft deze houding van ons tweeslachtig genoemd. Zij is integendeel uit ééne, de Marxistische, de historisch-materialistische opvatting gesproten. Zij is slechts tengevolge van historische omstandigheden, die nog sterker zijn dan wij, onvolledig. Een andere taktiek echter is utopistisch, buiten de werkelijkheid, on-Marxistisch.

v. R.

*) Onder abnormaal verstaan wij, om misverstand buiten te sluiten, dit, dat in ons land b.v. de strijd om de richtingen in de arbeiders-beweging haast van den aanvang af veel meer beïnvloed is door persoonlijke factoren dan voor zoover ons bekend is, ergens anders. In de S. D. A. P. is dit ten slotte zoo erg geworden, dat eén man er feitelijk de dictatuur verwierf en alle richtingsverschil herleid werd tot persoonlijke kwesties.

Besef.

Arbeiders, richt u òp!

Laat u niet langer versuffen en verdooven door het helsch gedruisch, het verblindend gewentel der *door u* in beweging gezette en gehouden machines, onttrekt u aan den geestdoodenden invloed van de daglange tredmolenarbeid der fabrieksgevangenissen.

Uit uw oogen moet weg de somberheid van de wanhoop aan lotsverbetering.

Uit uw gedachten de meening, dat de totnogtoe immer ten onder gehoudene proletariersmassa, welke van dag tot dag groeit, ook in de toekomst niet anders dan geknecht kan blijven.

Uw zorg doorgroefde gelaat moet overstraald worden van de helderheid, heenlichtend van uit uw denken, welke het besef van de onafwendbare komst van het Socialisme geeft.

Uw door afmattende dagelijksche beslommering op het kleine gerichten geest, moet gewend worden naar die zijde van den nacht dezer kapitalistische tijden, dat aan de kim der toekomst de eerste goudglanzen aanschouwd worden van den Dag van het Socialisme, die rijst zoo zeker als telkenmale de lichtdag uit den duisternacht.

Door uw hoofden moet heenzingen het lichte liefdelied van de verbroedering aller volkeren.

Hoe dit schoone door u kan worden bereikt?

Hoofdzakelijk door één ding. Door het **besef** en de **kennis** van de **wordingsgeschiedenis** en de **onafwijsbare ontwikkeling** der maatschappij waarin gij leeft.

Ge moet tot het klare inzicht komen, dat het gansche voortbrengingsstelsel beheerscht wordt door een klassetegenstelling welke met den dag scherper, duidelijker wordt. Ge moet in elke maatschappelijke gebeurtenis leeren zien de zich voortdurend ontplooiende antithese (tegenstelling) van Kapitaal en Arbeid.

En ook in de geschiedenis van alle volken, die u tot dusver door de belanghebbende bourgeoisie als een mengelmoes van onsamenhangende gebeurtenissen is voorgesteld, moet u die overal worden aangewezen.

Dan zult gij verstaan hoe er een reuzenstrijd gevoerd wordt door de nietsbezittende doch allesvoortbrengende klasse der arbeiders eenerzijds en door die der nietsvoortbrengende, alles-zich-toeëigenende der kapitalisten anderzijds.

Alles-zich-toeëigenende klasse. Ja, want wat u gelaten wordt tot het onderhoud van u en uw gezin, is er maar op berekend u in het leven d. w. z. in staat te houden tot het steeds door produceeren van winst. Het is maar de olie, waarmee de menschmachines natuurlijk *gesmeerd* moeten worden.

Tegelijkertijd zult ge komen tot het begrip, dat zij, die alles voortbrengen en desondanks niet meer dan werktuigen geacht worden — zijn ze versleten, men werpt ze weg — zij, wier aantal steeds toeneemt bezig zijn een macht te vormen, waartegen de heerschappij dergenen, voor wie ze schijnen geschapen, het op den duur *moet* afleggen. Want hùn aantal neemt aldoor àf.

Dit is het bewustzijn van de noodzakelijke overwinning der georganiseerde, klasse-bewuste proletariers over het kapitaal. —

Arbeiders, richt u òp!

Komt ter leering bij de propagandisten van de eenige partij in Nederland, die zich tot uitsluitende taak heeft gesteld, het Socialisme te brengen: bij de Sociaaldemokratische Partij, de S. D. P.

Leest onze geschriften, in de wenige vrije uren, die u gelaten zijn en ge zult er ruimschoots door winnen. Want in dezen door rottende bourgeoisie verpesten tijd is het besef van de komst van het Socialisme, hetwelk vanzelf het strijdbaar enthousiasme tot de verhaasting daarvan met zich brengt het éénige dat uw leven *waarde* en *schoonheid* geven kan. Behalve dat is er niets dan een doodend wanhopen aan alle geluk. —

Arbeiders, richt u òp!

Ontrukt aan het kapitaal, het geweldig klassewapen der geestesontwikkeling, hetwelk de historie haar in handen heeft gegeven.

Ge *kunt* het, als ge enkel het maar *wilt*.

Maakt tot uw levensdevies, de woorden van H. Roland-Holst in het laatste bedrijf van de Opstandelingen, woorden, die eens klassiek zullen geacht worden:

Graaft naar de plant der eenheid:
uit haar stengel bloeit op de zegepraal.
Drinkt aan de klare bronnen van het weten:
Zij geven kracht.
Doopt uw hart in de vlammen
van enthousiasme dat onkwetsbaar maakt.

Voegt u dan bij de Sociaal-Democratische Partij en daardoor bij het klasse-bewuste, strijdende, saamdachtige en saamdadige internationale proletariaat. Voegt u bij de scharen uwer broeders en zusters, die ten strijde gaan, zingend in het bewustzijn der overwinningszekerheid.

Arbeiders, richt u òp! K. WASCH.

De Papendrechtsche zaak.

II. Klasse-Idiotisme.

Het, voor ons, belangrijke in het rapport der zielkundigen is in de eerste plaats, dat deze autoriteiten der wetenschap bij hun onderzoek telkens vorschen naar omstandigheden die het oordeel der getuigen kunnen hebben beïnvloed. Bij die omstandigheden behoort dan vaak de haat tegen de politie, d. i. dus. bij deze getuigen, de klassehaat, zooals die, hoewel van zijn oorzaken onbewust, algemeen is bij het volk.

Die omstandigheid maakt, volgens de deskundigen, de getuigen onbetrouwbaar.

Maar tevens zeggen zij de allervoornaamste „omstandigheid", n.l. of er te Papendrecht geranseld werd, niet te hebben onderzocht en niet te hebben willen onderzoeken.

En tegelijk dat zij dit beweren, blijkt uit hun betoog dat zij zelf over deze voornaamste „omstandigheid" wèl een meening hadden, n.l. dat Garsthagen *niet* geranseld was. Het sterkst blijkt dit wel daar, waar zij zoo heel kalm langs hun neus weg zeggen: „dat uit een onbeteekenende neuswond, zulk een geweldige zaak is gegroeid". Dit woord, hun ontsnapt, bewijst dat zij over een zaak, die zij niet onderzochten, en die *de* zaak is, een oordeel hadden, een vóóroordeel. Want het was juist de vraag of de wond van Garsthagen een onbeteekende neuswond, zooals de politie beweerde, of een zware verwonding door slaan met hevig bloedverlies was, zooals Garsthagen zei.

Hetzelfde blijkt uit de plaats waar zij het wagen te zeggen, dat van Elk het artikel van Garsthagen schreef „op grond van en in onmiddellijke aansluiting met zijn (van Elk's) geestelijke afwijkingen". Ook dit is juist wat bewezen moest worden, want Garsthagen beweert uit zich zelf naar van Elk te zijn gegaan en hem om hulp te hebben gevraagd omdat hij mishandeld was. [1])

De basis van het rapport is voor den opmerkzamen lezer: er zijn geen mishandelingen gepleegd, de politie is onschuldig. En van die basis uit worden de getuigen krankzinnig verklaard!

Wat is dit anders dan klassegeest, klassevooroordeel?

Maar het curieuse is, dat deze Geleerden, daarvoor waarschuwend bij de getuigen, zelf er aan lijden in de hoogste mate, en dubbel curieus, en een zeer sterk bewijs voor het bestaan van wat wij klasse-rechtvaardigheid noemen, dat zij, die zeggen niet te willen oordeelen over de kwestie zelf, juist van hun oordeel, hun vóóroordeel daarover uitgaan.

Voor ons is in het rapport der doktoren in de tweede plaats vooral van beteekenis de beschrijving van den leider der geheele zaak, die voor Garsthagen zijn beschuldiging van de politie opstelde, den Heer van Elk. Zonder over de waarde van de beóordeeling van zijn daden en karakter in het algemeen een beslissing te kunnen nemen, kunnen wij enkele trekken van zijn karakter en enkele van zijn daden met behulp van het rapport in een veel duidelijker en waarder licht plaatsen, dan dit door de vertegenwoordigers der burgerlijke klassewetenschap is gedaan. Waardoor dan, behalve de partijdigheid, de zwakheid van hun betoog meteen weder blijkt.

Van Elk beschuldigt voortdurend èn politie èn justitie. Hij is overtuigd, dat zij telkens en telkens weer partijdig en bedriegelijk handelen. Hij wantrouwt haast al van te voren, die beide machten. Dat is eene der redenen, waarom de deskundigen hem voor krankzinnig houden. Hij is in een staat van voortdurend beschuldigen, van politie en justitie. Dat is een bewijs voor zijn eigenaardigen vorm van waanzin: de querulanten-waanzin, de gekheid van hen die voortdurend klagen en wantrouwen.

Toen ik dat las, kwam het mij daar gegeven beeld mij bekend voor, als had ik zoo iemand wel eens meer ontmoet en ik dacht bij mij zelf: wien ken ik zoo? En het antwoord dat ik dadelijk gaf was: zoo ben ik zelf ook. Ik wantrouw ook altijd en voortdurend èn justitie èn politie, en mijn eerste gedachte is altijd, dat zij partijdig en niet te vertrouwen en onrechtvaardig zijn. En terstond dacht ik er bij: zoo denken alle socialisten en bijna het heele arbeidende zoogenaamd lagere volk. Wij zijn dus, volgens de psychiaters, de dienaren der burgerlijke klasse-wetenschap, allen gek.

Ik las toen het rapport over Van Elk, voorzoover het in de kouranten verscheen, nog eens over, en, zonder over èlk punt te kunnen oordeelen, leek het onderscheid tusschen Van Elk en mij, of tusschen Van Elk en de socialisten, mij voornamelijk hierin te liggen:

Van Elk heeft een overtuiging dat justitie en politie telkens en telkens weer partijdig en onrechtvaardig handelen. Die overtuiging hebben wij ook. Maar bij Van Elk berust die overtuiging niet op een algemeene wetenschap *waarom* dit noodzakelijk zoo moet zijn, waarom noodzakelijk partijdigheid en onrechtvaardigheid eigenschappen van justitie en politie wezen *moeten*.

Hij heeft slechts een vaag èn onduidelijk gevoel ervan.

Daardoor beschuldigt hij in 't wilde, en misschien soms (hierover hebben wij geen zeker oordeel) onjuist.

De socialisten weten, dat politie en justitie niets anders te doen hebben dan de maatschappij in haar tegenwoordige toestand te verdedigen, en dat zij dus tegen allen die haar aanvallen partijdig zijn. Dat partijdigheid, klassegeest, eigenschappen zijn, zonder welke zij niet bestaan kunnen.

Van Elk heeft geen systeem, geen theorie, in zijn beschuldigingen. De socialisten wel. Van dat verschil is hun anders optreden een gevolg.

Maar daarom is hij nog niet gek! Er behoorde nog slechts wat algemeene kennis, wat theorie, wat wetenschap bij om zijn instinctief gevoel tot wetenschappelijke waarheid te maken. Kwam dit er bij, de zoogenaamde klagers-waanzin sloeg onmiddellijk in wijsheid om Het klagen bleef bestaan, alleen het kwam op stevigen grond.

Het verschil tusschen Van Elk en de socialisten is het verschil tusschen den met de weinige gegevens van zijn persoonlijke ervaring, en den met de massa gegevens der wetenschap werkenden man. De eerste kan zich lichter vergissen, vergaloppeeren, hij is meer blootgesteld aan den invloed van zijn hartstochten. Maar het algemeen inzicht van beide kan zeer goed hetzelfde zijn, even juist.

Dat de deskundigen dit niet inzien, is een nieuw bewijs van hun klassegeest.

* * *

Hun klasse-beperktheid komt ook goed aan den dag in wat zij over een arbeider-getuige beweren. Over Kwakernaat schrijven zij: «Opvallend is bij dezen man het totaal ontbreken van eenig bewijs, dat hij gevoelt voor een ambtenaar te staan, die namens het gezag zijn werk doet en aan dat gezag een zeker recht op gezag ontleent.» Blijkbaar beschouwen zij dit als een bewijs van moreele minderwaardigheid!

Als bewijs ten slotte van de zwakke hersens van Garsthagen komt voor, dat hij, toen hem gevraagd werd wat God was, een man of een vrouw, niet antwoordde dat God een geest was. Garsthagen wist het niet of zweeg. Dan was hij blijkbaar „imbecil" (zwakhoofdig)! Het curieuse van dit geval is, dat geen der Heeren, die het verstandig zouden gevonden hebben als G. gezegd had: een geest, zelf ook maar bij benadering zouden kunnen zeggen wat het gezegde: „God is een geest" beteekent. Want wij kennen geen anderen geest, dan die *gewaarwordingen* opmerkt en rangschikt en dit zal toch zeker niemand van God willen zeggen. Wat een geest anders zou zijn, weet niemand. En toch zouden de heeren dit een verstandig antwoord hebben gevonden!

* * *

Een afschuwelijk beeld van onze samenleving geeft het rapport. Daar worden eenige toevallig als getuigen samengekomen menschen door geneeskundigen onderzocht, en van de elf van wie het verslag spreekt, worden er zeven gek, maniak, of in de hoogste mate zenuwziek genoemd.

En de doktoren die hen onderzoeken, drie van de hoogste autoriteiten in het land, spreken het „waanzinnig" bij enkelen althans op onvoldoende gronden uit; alleen omdat zij zelf beperkt zijn in hun denken, en zelf lijden aan wat wij, als wij hen wilden volgen, zouden kunnen noemen, klasse-idiotisme.

Maar ook in het proces zelf, aan beide zijden, zoowel bij de verdediging als bij de aanklagers, ontbreekt het besef dat èn de partijdigheid der justitie èn de zoogenaamde waanzinnigheid van althans enkele getuigen maatschappelijke oorzaken hebben, die gelegen zijn in den klassenstrijd

Zoo zijn èn het rapport èn het geheele proces een voorbeeld van de donkere chaotische onbewustheid, waarin de klassestrijd van beide zijden gevoerd wordt, zoolang de sociaal-democratie de geesten niet verhelderd heeft. H. G.

[1]) Het rapport behelst vele plaatsen waar het vooroordeel blijkt. Ons stuk zou te lang worden, wilden wij ze opsommen.

De Nieuwe Leus.

In de *Nieuwe Kroniek*, Een Algemeen Weekblad, dat van plan is „bovenal voor de synthese iets te kunnen doen", voor den opbouw eener nieuwe levensbeschouwing en kunst, en dat »erom bemoeid wil zijn", bij zijn lezers een juist begrip ingang te doen vinden van wat heenwijst naar een nieuwe kultuur, wil zeggen beschaving, staat als eerste niet-redaktioneel artikel een stuk van den onvermijdelijken heer L. Simons. Het blad is n.l., zooals de Redakteur D. Th. Jaarsma zegt, „op zoek naar vrienden", en als eerste vond het den heer Simons. „Aan al wat jong en frisch is.... zullen wij immer gaarne een goede plaats inruimen", aldus de heer Jaarsma. Aan *dien* eisch voldoet weliswaar — wij zeggen niet de heer Simons, — maar zijn reeds tal van malen her- en herkauwde woord: *Volkskracht*, zeker niet. Toch vindt de heer Simons een plaats met zijn artikel „De Nieuwe Leus".

De heer Simons dan zegt, de bovengenoemde synthese „den opbouw eener nieuwe en betere samenleving" te willen. Maar hij wil het „niet bepaaldelijk zoeken langs reeds door anderen aangegeven pad". Daarmee bedoelt hij, de heer S. zegt het zelf, het Marxisme niet te willen, dat tusschen haakjes in Simons' eenigszins ouwerwetsche verbeelding niet alleen in de Soc. Dem. Partij maar ook in de S. D. A. P. leeft. Een wereldvreemdheid, die we hem gaarne vergeven, omdat de brave man ook in de meening is, dat het door hem, den eeuwigen alleenling, aangegeven „begrip" *volkskracht* meer en meer verbreid (!) blijkt te zijn. Het is mogelijk dat de heer Simons hier aan zijn kollega in de onvermijdelijkheid denkt, aan den Heer H. Spiekman, die „natuurlijk" onder de medewerkers prijkt, tusschen andere „vooruitstrevenden" als Prof. Bolland, Ds. v. d. Bergh v. Eysinga, Is. Querido, R. Casimir, en den bekenden Konservatief C. K. Elout in. Allemaal voor de synthese, opbouw van de nieuwe Samenleving!

Zagen we dus, dat „de nieuwe leus" in de eerste plaats afgekeerd zal zijn van, dat wil zeggen gekeerd tegen het Marxisme, dus tegen de kracht en het besef, dat bij het volk (de heer S. spreekt van volkskracht en volksbesef) uit zal gaan van het dóórdringen van het internationale Socialisme, het teekent de groeiende kracht van het Marxisme, dat al wie uitgaat zelfs met te *seggen*, dat hij het volk kracht wil geven, moet beginnen met in elk geval zijn standpunt te bepalen, althans te noemen ten opzichte van deze ééne leer. En nu geven we de volkskrachtige heer Simons het woord: „Het is een gedachte, (zijn gedachte nl.) ruimer en zuiverder dan het nog àl te veel tot leus gekozene: *demokratie*. Er is geen winst in de toekomst te behalen door de slechte overheersching (cratie) van het geld, en de burgerlijkheid daar we onder zuchten, te vervangen door een overheersching die niets beters belooft: de macht van de massa".

Er moet ons direkt de opmerking van het hart, dat we werkelijk gelooven ook niet meer onder de zuchten van 's heeren Simons' burgerlijkheid te hoeven zuchten, wanneer daar niet was: de overheersching van het geld. Geld en massa, precieser gezegd kapitaal en arbeid staan tegenwoordig tegenover elkaar, en niets in deze maatschappij kan bestaan dan tenzij gesteund door de macht van het eene of door de macht van het andere. Op de massa nu steunt het slappe Simonsche gesteun over „Volkskracht" zeker niet. De heer Simons heeft van zijn kant dus alle reden in de „slechte" overheersching van het geld voor de naaste toekomst althans eenige winst te zien, voor zijn „ideeën" ten minste, en niet àl te ondankbaar zich te gebaren tegenover deze „cratie". Daarzonder verdween allicht zijn heele „creatie".

Wie overigens den heer Simons leest, zal direkt bij zichzelf opgemerkt hebben de bedenkelijke overeenstemming tusschen dezen heer en die andere nieuw-leuzers van de „Ons Huizen"; Vrijzinnig-demokraten en dergelijke eenigszins ouderwetsche bewegingen meer. Al wat de heer S. ongeleerd maar, .. literair oreert over demokratie kan men zéér geleerd, zij het gelukkig min literair, lezen bijv. bij de officiëel-Treubsche vrijzinnig-demokratische geleerdigheid van een Prof. van Emden, reeds in diens proefschrift over Darwinisme en Demokratie. Ook die moet van de macht van de massa niets hebben.

Luisteren we evenwel nog eens naar den S. „Volkskracht" „legt de macht niet (bij de massa) alleen, en zij wil allerminst uitsluiten wie er thans maatschappelijk en geestelijk boven staan." Terecht mag men vragen, wat verbeelden zich die stumpers toch! „Geestelijk en maatschappelijk" staan ze boven de massa! En wat ze doen — tenzij het openlijker en eerlijker *tegen* de massabeweging gaat dan 's heeren Simons' gedoe — loopt uit op het onverdraaglijke gestamel en het onfrissche geknutsel van kleuters als de heer S., van wiens „geest" in „de nieuwe leus" weer eens een product voor ons ligt. Die heeren zijn immers niets buiten de massa, worden nooit iets omdat ze te verslapt zijn om zich met hun geest en hun kracht, of met hun geestkracht *in* de massabeweging te plaatsen. De heer S. beweert, dat „de nieuwe leus" allereerst uitsluit: het *parasitisme*. Maar waar bleef hij dan? In den grond der zaak doet een man als de heer Simons niets anders dan in den overgangstijd, dat de massa-beweging van de arbeidende klasse reeds opkomt, maar nog niet machtig genoeg om in kennis en kunst te geven, wat de ouden en de groote burgerlijken gaven, die massa met grocjes van burgerlijke kennis en kunst zoet te houden. Bang voor de kracht en de kennis die de massa eens zal ontplooien, zèlf gewekt voorzoover er leven in hem is door de ontwikkeling der arbeidersbeweging, te zwak voor den strijd, weet

dat afgeleefde individualisme van een Simons en konsorten zich niet anders meer te houden dan in een parvenuig en quasi-aristokratisch gedoe tegen die massa. Maar dat is parasitisme van het akeligste soort, beste heer S. „De nieuwe leus" „wil niet gezworen zien bij theorie en zich niet gebonden achten door partijgeloof." Wel, wel! Dat wil notabene een samenleving, maar niet vooruit „weten" hoe het moet; dat wil bouwen, maar asjeblieft geen vaste samenwerking in een partij. Nogmaals, stumpers zijn het.

Vóór we van den heer Simons voor ditmaal afscheid nemen, moeten we nog op één zijner buiten-issigheden opmerkzaam maken. De man wil niet enkel, in het eigenaardige taaltje dat hij erop na houdt: *volkskracht*, maar óók *volksteelt*. Deze teelt, ook wel „sociale eugeniek" geheeten, is de vraag naar de krachten, die de ontaarding der menschheid in het tegenwoordige kapitalistische tijdperk kunnen tegengaan. Dit probleem wordt onder de oogen gezien in Kautsky's nieuwste boek over de „Vermeerdering en Ontwikkeling in Natuur en Samenleving", een boek waarvan het te hopen is, dat het, wegens zijn verre, wetenschappelijke uitzichten, ook in het Hollandsch voor het proletariaat toegankelijk wordt. Onnoodig te zeggen, dat reeds 's heeren S.'s enkele opmerkingen toonen hoe hij van het probleem dat hij stelt, geen spaan begrijpt. Om met Van Ravesteijn's aan Kautsky ontleende woorden te spreken (zie *Nieuwe Tijd* van *Nov.*): „Zoolang de voortplanting voor de heheerschers van de tegenwoordige maatschappij, de grootgrondbezitters en de grootkapitalisten, niets dan een middel is om kapitalen of grondeigendommen over te erven, waarbij 't er niets op aankomt of de individuen, die als dragers van 't kapitaal of als voortzetters van een familiebezit moeten dienen, zieken of ontaarden zijn, zoolang kan men de massa des volks van staatswege wel geen rashygiëne of moraal gaan prediken." Eerst als ziekte en ontaarding geen massaverschijning meer *moet* wezen zooals thans, dan zullen de „medische wetenschap", de „opvoeding" en de „sexueele moraal", die de heer S. te hulp roept, inderdaad algemeen in de maatschappij een schoon en krachtig geslacht helpen voortbrengen. Dat wil dus zeggen in het Socialisme. Maar met het eenigszins onwelriekende gedoe in „Volksteelt" (het woord zelf doet denken aan de paarden- of koeliefokkerij!) komt men niet alleen niet vooruit, maar toont ook van de zaak waar het op aankomt niets te begrijpen.

Te minder waar de heer Simons evenals zijn lotgenoot Van den Bergh min of meer ongelukkig in de politiek, thans over het „geleuter der beroepspolitici" en dergelijk anti-politiek gebabbel begint te kakelen. Het is juist de politieke macht van de arbeidersklasse die het Socialisme moet brengen. Het arbeidende volk moet door inzicht in de ontwikkeling der maatschappij en door die ontwikkeling zelve tot de kracht geschoold worden, om door verovering der Staatsmacht het kapitalisme mitsgaders zijn dekadente praatjesmakers à la Simons te bonjouren, en daarvoor in de plaats vrije baan te geven aan de ontwikkeling van het Socialisme. Die kracht van het volk is tevens de voorwaarde en het begin der verwezenlijking van een schooner en geestkrachtiger menschengeslacht. Wie de Sociaaldemokratie daarin tegenwerkt, openlijk en krachtig als de konservatieven van alle slag, of verdekt en miezerig als de nieuw-lichters en nieuw-leuzers van ethischen, vrijzinnigen ofteweel modern-individualistischen kant, die hebben wij als onze vijanden goed in de gaten te houden.

Het is voor de nagedachtenis van Tak jammer, en voor Tak's politieke persoonlijkheid onverdiend, dat menschen van het slag van Simons die zich al reaktionairder „ontwikkelen", in hun publiek optreden, zij het ook door de overneming van een naam, vastknoopen aan een man, wiens leven juist een schoone ontwikkeling was van gewoon liberaal tot aan den drempel van het marxisme toe. De *Nieuwe Kroniek*, willen wij zeggen, heeft reeds bij zijn optreden met de oude *Kroniek* van Tak ook niet het minste gemeen. En de nieuwe leus van Simons is niets dan een oude inhoud verhuld in nieuw geleuter. WP.

Staatsgreep en Parlementarisme.

Vóór een half jaar werd de politieke toestand geheel beheerscht door den strijd voor het Pruisische kiesrecht, welke strijd aller aandacht in beslag nam. Nadat het ontwerp Bethmann-Hollweg was gevallen, werd de beweging matter en trad de eisch van het algemeen kiesrecht als onmiddellijke vraag van den dag, op den achtergrond. De aanstaande rijksdagsverkiezingen, die de afrekening der groote uitgebuite volksmassa met de finantiënhervorming moeten brengen, werpen hun schaduw al vooruit.

In de partij werd het wachtwoord uitgegeven, zich toe te rusten tot den verkiezingsstrijd en nu niet te denken aan de uitbreiding, maar voor den eersten tijd slechts aan de juiste toepassing van onze politieke rechten. Terwijl echter de arbeidersklasse zich overal op de verkiezingen voorbereidt, probeeren de heerschende klassen de aandacht daarvan af te leiden. Geruchten over een staatsgreep doen overal de ronde; „het woord staatsgreep heeft voor Duitsche ooren geen slechte klank meer" schreef onlangs de behoudende Reichsbote. De burgerlijke pers spreekt van uitzonderingswetten tegen de sociaal-democratie en de vakvereeningen als over iets mogelijks, waarover in ernst beraadslaagd kan worden.

De lage leugenachtigheid, waarmee deze pers de politieuitspattingen in Moabit tegen de arbeidersbeweging zoekt uit te buiten, roept de herinnering wakker aan de ophitsingen ten tijde der aanslagen en der aanslagen-verkiezingen, die de socialistenwet in het leven riepen. Nu is het zeer de vraag, of op die woorden ook dadelijk daden zullen volgen. Daarvoor staat er voor de heerschende klasse toch nog te veel op het spel. De arbeidersklasse is al overal saamgekomen om in massa te protesteeren en als er soms uit de onbestemde bedreigingen meer bepaalde plannen zouden ontstaan, dan zou men nog een heel andere protestbeweging zien ontstaan. De reactie weet heel goed, of voelt tenminste instinctmatig met welke macht zij rekening heeft te houden en zij zal er zich wel voor wachten, een revolutie wakker te roepen, zoolang zij nog zeker is van haar heerschappij. Zij moet het voorloopig laten bij de woedende verkondiging van hare begeerten naar een staatsgreep, zonder de daad te wagen, en hare ophitsing is in den grond maar een stumperige poging, de massa's huiverig te maken voor de eenige betrouwbare oppositiepartij. Maar zij toont daarmee tegelijkertijd, waarmee hare gedachten zich bezighouden. Daarom is dit gepraat over een staatsgreep en een uitzonderingswet een verschijnsel van beteekenis. Dat zulke dingen nu, dadelijk na het verflauwen van den kiesrechtstrijd de openbare aandacht in beslag nemen, bewijst, dat de parlementaire strijd niet meer het zwaartepunt uitmaakt van den politieken strijd.

De klassenstrijd van het proletariaat moet een politieke strijd zijn, omdat de verovering van de politieke macht de noodzakelijke voorwaarde is voor de verwezenlijking van het socialisme. In de achter ons liggende periode is deze strijd vóór alles gevoerd geworden als parlementaire strijd, omdat hier het algemeene rijksdagskiesrecht aan het geheele proletariaat de mogelijkheid bood tot deelname aan dezen strijd. Omdat het parlement de wetten tot stand brengt en zelf door het volk gekozen wordt, heeft de volksmassa de gelegenheid zelf over de wetten te beslissen. Zelfs wordt de opvatting gehuldigd, dat het algemeene, gelijke rijksdagskiesrecht de sociaal-demokratie de gelegenheid geeft, door eenvoudige, vreedzame propaganda, waarmee ze de meerderheid der bevolking voor zich wint, ook de meerderheid in den Rijksdag en daarmee de politieke macht in den staat in handen te krijgen. Maar zulk een vreedzame verovering der staatsmacht stelt voorwaarden, waaraan de werkelijkheid niet voldoet. Zij zou slechts mogelijk zijn, als de volledige democratie in het staatswezen heerschte. Daaraan nu ontbreekt zoowat alles.

Nergens heeft het door het volk gekozen parlement alleen over de wetgeving te beslissen. In Duitschland staat de regeering als onafhankelijke macht naast den Rijksdag, en niet de Rijksdag, maar deze regeering heerscht over beambten, politie, leger, over alle machtsmiddelen van den staat. Zij steunt daarbij vooral op het Pruisische drieklassenhuis, waarin vertegenwoordigers van het proletariaat slechts toevallig en bij uitzondering kunnen binnendringen. Bovendien is het Rijksdagskiesrecht meer en meer een ongelijk kiesrecht geworden, dat het proletariaat ontrecht. Want niettegenstaande de opschuiving der plattelandsbevolking naar de steden zijn de oude kiesdistricten nog dezelfde gebleven. Daarom zou het ook een sociaaldemocratische meerderheid in het Rijk nog heelemaal niet mogelijk zijn de meerderheid in den Rijksdag te verkrijgen. De vreedzame parlementaire verovering der politieke macht is een utopie.

Naarmate het proletariaat zich dit feit bewust wordt, moet zijn aandacht noodzakelijk worden afgeleid van den parlementairen verkiezingsstrijd. De verovering van nieuwe politeke rechten, een omvorming van de grondslagen van het politieke leven in democratischen geest wordt steeds meer zijn voornaamste taak. Het kan bij het tegenwoordig kiesstelsel niet berusten. Maar ook de heerschende klasse is niet tevreden met het tegenwoordig kiessysteem. Zij is bang voor het Rijksdagskiesrecht, omdat haar politiek niet alleen de arbeidersklasse, maar alle maatschappelijke lagere klassen, ook de plattelandsbevolking, schade doet en ze tegen het heerschende systeem in verzet brengt. En nooit heeft zij dat zoo sterk ondervonden als juist nu; zij is de verkiezingen van 1903 als gevolg van den tolwoeker nog niet vergeten. Daarom zou zij de politieke rechten der bezitloozen liefst verkleinen En juist nu, voor de afrekening bij de komende rijksdagsverkiezingen spreekt het vanzelf, dat dergelijke gedachten haar bezighouden. Zoo wordt het zwaartepunt van den politieken strijd verlegd. Het ligt niet meer in den strijd *door middel van de bestaande* politieke rechten, maar in den strijd *om* politieke rechten. Niet de aanwending, maar de uitbreiding van het kiesrecht wordt tot voornaamste vorm van den klassenstrijd. Met hoe groote kracht deze daadzaak zich voltrekt zien we juist uit de tegenwoordige gebeurtenissen. Het proletariaat meende dezen dieperen strijd tijdelijk te kunnen laten rusten en te kunnen achterstellen bij den kiesrechtstrijd: dadelijk dringt de vijand naar voren en brengt *zijn* kiesrechthervorming op den voorgrond, opdat wij niet tot een rustigen verkiezingsstrijd zullen komen. Daarin ligt de beteekenis der geruchten over de staatsgreep; zij leeren het proletariaat, dat, niettegenstaande de naderende verkiezingen, toch de grondwettelijke kwesties op de dagorde het hoofdpunt blijven.

Nu is de regeling en omlijning van de politieke rechten der klassen een machtskwestie; de staatsregelingen worden bepaald door de machtsverhouding der klassen. Wil een klasse de politieke vormen in haar geest veranderen, dan moet zij ervoor strijden en den tegenstander door haar grootere macht slaan. Hoe komt het nu dat beide klassen de bestaande vormen willen veranderen? Denkt soms elk der beide klassen zich de sterkste? Ja, en dat komt daardoor, dat zij geen van beiden nog hun grootste macht op het terrein van den strijd hebben gebracht.

De grootste macht der bezittende klasse ligt in haar kunnen vervoegen over de machtsmiddelen van den staat, vóór alles over politie en leger. Deze zouden evenwel in den parlementairen strijd niet kunnen worden gebruikt. Daarin lag juist de groote waarde van het parlementairisme voor het opkomende proletariaat, dat het daardoor zijn macht voortdurend uitbreiden kon, terwijl de hem nog steeds te sterke hoofdmacht van den vijand uitgeschakeld was en onwerkzaam moest blijven. Maar de parlementaire strijd biedt ook het proletariaat geen gelegenheid, de sterkste factoren zijner macht te gebruiken. Slechts zijn groot aantal en zijn politiek inzicht kwamen daarbij naar voren; maar zijn grootste macht ligt in zijn onmiddellijke macht over de productie. waardoor het het geheele maatschappelijke leven kan stilzetten, en in zijn massaorganisaties met hun strenge discipline; en deze machtsfactoren liggen braak in de politiek-parlementairen strijd.

De klassestrijd om de heerschappij kan slechts tot den eindstrijd leiden, doordat de sterkste machtsmiddelen der beide klassen zich met elkaar meten en elkaar trachten te vernietigen. In dien zin waren onze totnogtoe gevoerde gevechten slechts een schermutselen der voorposten, waarbij van beide zijden de hoofdmacht in reserve bleef. Deze zal op het terrein moeten verschijnen, zoodra de hervorming der bestaande politieke grondwettelijke rechten het doel van den strijd wordt. De heerschende klasse zal dan beproeven, tot doorvoering van een staatsgreep of ter afwering van den proletararische kiesrechtstrijd het gewapend geweld aan te wenden en met politie en leger de revolutionaire beweging in bloed te verstikken. Het proletariaat zal naar het middel van massabewegingen, massademonstraties en masastakingen moeten grijpen.

Zoo verandert de politieke strijd. Van den vorm van parlementairen strijd wordt hij steeds meer tot een strijd om kiesrechthervormingen en politieke grondwettelijke rechten, die alleen maar gevoerd kan worden als massastrijd. In dezen vorm zal de groote machtsstrijd der beide klassen om de heerschappij worden uitgevochten.

A. P.

Kleine berichten.

Het **Engelsche Parlement** is ontbonden. De strijd tusschen Ieren, liberalen, Arbeiders Partij eenerzijds, en de konservatieven en openlijke imperialisten anderzijds, kan dus weer beginnen. Het spreekt vanzelf, dat de Sociaaldemokraten (S. D. P.) de laffe en halve liberale imperialisten niet boven hun openlijke tegenstanders verkiezen.

*

Nog zijn de **spoorwegstakingen** niet van de lucht. In Spanje is een kleinere uitgebroken. In Portugal dreigt de spoorwegstaking tot een algemeene te worden. In Italië dreigt een grootere staking bij spoor en post. De door de Arbeiderspartij tot dusverre gesteunde Italiaansche Regeering neemt reeds maatregelen ze neer te slaan.

*

De in den **Duitschen Rijksdag**, namens de Sociaaldemokratie door Ledebour ingebrachte interpellatie omtrent Keizer Wilhelms opnieuw in den zomer te Koningsberg en elders uitgeprate Czaristische en absolutistische neigingen, heeft voor de zooveelste maal de volkomen lammenadigheid van de een paar jaar geleden weer opgeprikte liberalistische „demokratie", evengoed als van de katholieke demagogie aan het licht gebracht.

*

In **Moabit**, het Berlijnsche stadsgedeelte, waar de kolenwerkersstaking indertijd door de politie en het lompenproletariaat tot een oproer werd, is thans het proces tegen een aantal arbeiders aan den gang. Iederen dag blijkt meer, hoe de poging van de klassejustitie om de Sociaaldemokratie met deze wanordelijkheden politiek te treffen, moet mislukken. Thans heeft de beruchte Berlijnsche politie-president Von Jagow een oproep gedaan om nieuwe „onbevooroordeelde" getuigen tegen de slachtoffers van politie en justitie.

*

Een zwaren strijd voeren thans 6000 **Russische textielbewerkers** in Teikowo, gouvernement Wladimir, in het hartje van Rusland. De politie doet haar best onrusten te stoken, en zoo den tegenstand der arbeiders tegen het verlies van het in de Revolutiejaren gewonnene tezamen met de kapitalisten te breken. Overigens is naar aanleiding van Tolstoï's sterven de revolutionnaire beweging onder arbeiders en intellectueelen in Petersburg en Polen, en zelfs in Moskou (voor het eerst sinds 1905) weer opgeleefd.

*

De eens anarchistische en revisionistische ex-socialistische Fransche **Minister-President Briand** laat thans, na zijn schandelijk optreden tegen de spoorwegstakers, door de Fransche reeders lijsten aanleggen van zeelieden, om ze ingeval van staking, door het personeel der oorlogsmarine te doen vervangen. Tevens heeft hij een tuchthuiswet tegen de arbeiders voorgesteld, en een organisator der arbeiders Durand ter dood laten veroordeelen.

*

De Duitsche Rijksdag zal in **October 1911** worden ontbonden. Het duurt dus nog bijna een jaar voordat de nieuwe geweldige aanwas van de Sociaaldemokratie ook door het stemmencijfer geregistreerd zal zijn.

*

Tweeduizend Fransche „radicale" boeren en industriëelen, hielden onder leiding van den oudminister Poincaré, een vergadering te Parijs vòòr de vrijheid (!) van arbeid en de gelijkheid (!) van belastingen, wil zeggen vòòr van staatswege georganiseerde onderkruiperij en op het volk drukkende indirekte belastingen. De heer Briand zal dus nòg prompter tegen de arbeiders moeten optreden.

*

De **liberale Engelsche Regeering** heeft een in vernielingskracht alles overtreffende pantserkruiser op stapel laten leggen. De bouw ervan zal drie jaar duren.

*

De **trouwe gade en medestrijdster** van August Bebel is te Zurich op 63-jarigen leeftijd overleden. Moge onze oude strijder ook dezen slag te boven komen, door zijn steeds verfrisschende kamp voor het socialisme.

Van het Partijbestuur.

Het Partijbestuur, 26 November vergaderd, besloot tot het uitschrijven van 2 referendums. Het eene ter voorziening in de vacature van het D. B., 1 Dec. ontstaan door het overnemen van het partij-secretariaat door p.g. Ceton. Het andere ingevolge de door A'dam, Bussum, Leiden, Maastricht, Utrecht en Zwolle gesteunde aanvraag van Afd. den Haag, om het door het P. B. uitgebracht advies tot teekenen van het Alg. Kiesrecht petitionnement, door middel van het referendum aan het oordeel der partij zelve te onderwerpen.

Door de Afd. Vliss.-M'burg waren 2 moties ingezonden, de een voorstellend om in de Kerstdagen, aan het referendum over het petitionn.'s-advies een buitengewoon congres te doen voorafgaan; de andere om een aanvullingsadres op het petitionnement

der S. D. A. P. te geven. Beide voorstellen werden afgestemd, het congres op grond van de kosten.

Besloten werd 1/z de voorbereiding van het referendum over het petitionnements-advies, 1e De Afdeelingen te schrijven dat wanneer zij meenen dat een der beide richtingen welke zich omtrent dat advies geopenbaard hebben bij de partijgenooten, niet of niet voldoende tot haar recht zou komen in de hnish. verg., aan het P. B. te verzoeken een lid uit zijn midden ter uiteenzetting der zaak. die huish verg. te doen bijwonen; 2e de partijgenooten dringend te verzoeken, de huish. verg. waar de kwestie van het petitionnements-advies besproken wordt en de stembriefjes worden ingeleverd, m. a. w. de referendum-vergadering te bezoeken. Dit ten eerste. Maar dan ten tweede hun stembriefje niet ingevuld ter vergadering mee te brengen, maar het pas in te vullen na afloop der discussies. M. MENSING.

N. B. Het adres van het partijsecretariaat is van nu af: J. C. Coton, Wijttenbachstr. 13.

De contrôle commissie voor de Partijkas bericht dat boeken en kas zijn nagezien en accoord bevonden.

De saldi bedragen: Kas der S. D. P. *f* 20.36⁵; Congresverslagen *f* 10.30; Steun Enschedé *f* 155.26 totaal *f* 185 92⁵.

Het Saldo bijdragen «Zweedsche Staking» bedraagt *f* **24.64.**

Voor de Commissie:

18 Nov. 1910. G. ENDT.

Van de Afdeelingen.

Amsterdam. Woensdagavond debatteerde Wijnkoop tegen Troelstra en Donderdagavond tegen Heleen Ankersmit en Thomassen, beide keeren over het kiesrecht-petitionnement.

Den Haag. Zondagmorgen debatteerde Wijnkoop met Domela Nieuwenhuis omtrent dienstweigering en anti-militarisme.

Leiden. De 21sten was het ons niet gelukt een spreker voor v. Ravesteijn, die verhinderd was, te vinden, waarop de voorz. over Hervorming en Revolutie sprak. Den 28sten sprak van Ravesteijn over de Fransche Spoorwegstaking.

Beide vergad. waren matig bezocht.

12 Dec. spreekt Wijnkoop over Anarchisme en Socialisme.

In het vorig bericht is verzuimd te melden, dat het tweede lid der behandelende motie zonder stemming werd aangenomen.

Maastricht. Onze afdeeling hield Zondag 28 Nov. haar huishoudelijke vergadering. Alle leden op een paar zieken na waren aanwezig. Verschillende punten van huishoudelijken aard werden afgehandeld. Een commissie werd benoemd voor huisbezoek om onze afd. sterker te maken. De colportatge met «*De Tribune*» zal door de afd. worden ter hand genomen. De leden spraken zich nogmaals uit over de wenschelijkheid, dat geregeld in het blad een artikeltje over Maastricht zal voorkomen. Dit in het belang van het blad zelf en voor de propaganda Een bode werd aangesteld voor het ophalen der contributie.

Rotterdam. In de huish. vergadering op 25 Nov. jl. werd met slechts enkele stemmen tegen, de volgende motie aangenomen:

„De Afd. Rotterdam der S. D. P., besprekende de houding der Partij ten opzichte van het Kiesrechtpetitionnement der S. D. A. P., het advies van het Partijbestuur en de motie van de afdeeling Den Haag;

overwegende dat het niet gewenscht is tusschentijds, d.w.z. in dit geval door middel van een spoedreferendum, de algemeene taktiek der Partij te wijzigen;

spreekt volkomen instemming uit met de algemeene taktiek der Partij en de wijze waarop dienovereenkomstig in deze door het Partijbestuur werd gehandeld;

verzoekt andere afdeelingen en het P. B het daarheen te willen leiden, dat de voorstellen van de Afd. Den Haag, tot wijziging van de partijtaktiek — met afwijzing van het referendum — door de Partij niet anders worden behandeld dan op haar aanstaand congres."

Door v. Ravesteyn werd in de twee cursusavonden „de Duurte en haar voornaamste oorzaken" behandeld. Het is wel jammer — tevens voor den inleider en het bestuur onaangenaam — dat een groot deel der leden het niet de moeite waard heeft geacht om deze cursus bij te wonen, ten einde aldaar een dergelijke belangrijke kwestie op een grondige wijze, zooals dit door spreker geschiedde, te hooren behandelen —

Tot lid van de commissie ter beoordeeling van de aanhangige annexatie van Hoek v. Holland bij deze gemeente, werd *in onderling overleg, met andere partijen*, bij enkele candidaatstelling, in district III o. m. gekozen p. g. W. v. Ravesteijn.

Twente. De vergaderingen, door ons belegd met de Visser als spreker, zijn slecht geslaagd. Het is treurig, maar waar, er is tegenwoordig van beweging onder de arbeiders, niets te merken. Zoo doods zelfs, dat de protestvergadering v.d. Anarchisten j.l. Zondag in Enschede, slechts door een 150 personen bezocht was, ofschoon in Enschede een paar duizend Textielarbeiders wonen. De verg. der S. D. A. P. zijn evenmin druk bezocht. In aanmerking genomen de vele jaren dat de S. D. A. P. bestaat, en beschikt over een weekblad, en een propagandist voor Twente.

Zeer terecht noemde dan ook p. g. de Wolf in de verg. «De Zaaier» Enschede het «paradijs van het kapitalisme». Laat de S. D. A. P. echter nu niet meenen, dat we ons nu maar terug zullen trekken uit Twente. Integendeel, van alle gelegenheden zullen we gebruik maken om de arbeiders op te wekken tot den strijd voor het Socialisme.

Weesp. In onze huishoudelijke vergadering werd besloten ons te vereenigen met het P. B. in zake het petitionnement.

Tot secretaris werd benoemd G. de Vos Mesdagstraat.

Zwolle. Onze eerste buurtvergadering is uitstekend geslaagd.

Een geheel gevuld zaaltje luisterde met aandacht naar de Visser, die sprak over: „Waardoor is de arbeider arm en wat is de eenige weg ter verlossing." — Een anarchist maakte enkele opmerkingen.

De vegadering van de Zaaier, waar de Visser sprak, had een niet groot, maar aandachtig publiek.

Werkt dagelijks met onze Kiesrecht Brochure.

Ingezonden.

Het Volkspetitionnement.

Twee bijzaken wil ik trachten uit den weg te ruimen, voor ik het hoofdargument dat door Wijnkoop en Gorter is aangevoerd, ga beantwoorden.

Als bijzaak beschouw ik in de eerste plaats de bewering, dat Troelstra zoo ingenomen zou zijn met de oppositie der afd. Den Haag en dat wij „koren dragen op Troelstra's molen". Dat Troelstra van het feit, dat wij het in onze partij over een bepaald onderdeel der taktiek niet eens zijn, gebruik tracht te maken door de een tegen de ander uit te spelen, — ja dat is „het in polemiek nu eenmaal onvermijdelijke" zooals Wijnkoop het eens heeft genoemd (Tribune van 7 Nov. '08). Dat zal nog wel eens meer kunnen gebeuren, en dwaas zou zijn, wie onze partij-taktiek zou willen bepalen naar wat Troelstra ervan belieft te zeggen.

Een tweede bijzaak is van meer belang. Zoowel Wijnkoop als Gorter stellen 't voor, alsof het teekenen van het petitionnement een logisch uitvloeisel is van onze houding ten opzichte van de S. D. A. P. bij verkiezingen als er geen candidaat van ons in den strijd staat. Hier worden twee geheel ongelijksoortige zaken vergeleken. Bij verkiezingen steunen wij de S. D. A. P, om niet — door onthouding — de voorkeur te geven aan een kapitalist boven een slecht socialist. En nu zal toch niemand in ernst willen volhouden, dat het niet-teekenen van het Volkspetionnement deze strekking zou hebben! Maar bovendien kom ik er tegen op, dat uit ons congresbesluit over de verkiezingen, een taktiek zou worden afgeleid die daaraan nooit verbonden is geweest, de taktiek van *in alle acties* van de S. D. A P. mee te gaan. Als wij bij verkiezingen de Arbeiderspartij steunen *ondanks haar fouten*, dan heeft dit zeer beslist nimmer de beteekenis gehad, dat wij bereid waren aan alle fouten en misslagen mee te doen!

Gorter zegt — en hiermee kom ik tot de hoofdzaak — dat voor ons de beste taktiek is „aan al hun acties mee te doen waar wij kunnen, in hun actie te zijn, en daar dan onze kritiek te laten hooren". Hij zegt dus iets anders dan het P. B, dat adviseerde om aan de *actie* voor het petitionnement niet deel te nemen en het alleen te onderteekenen. Daarom staan eigenlijk de artikelen van Wp. en Gorter geheel naast het P. B.'s advies. Beiden voeren als hoofdargument aan, dat wij in de actie moeten zijn. Welnu, door alleen onze handteekening te schrijven zonder meer, plaatsen wij ons volstrekt niet in de actie.*) Maar het advies van het P. B. is dan ook terecht door Mulder in de laatste Tribune halfslachtig genoemd. Zelf teekenen wil zeggen: meedoen aan de actie. En welke actie!

Een actie die voor de arbeidersklasse volstrekt niets goeds bevat. Een actie die alleen aan de liberalen ten goede komt In alle opzichten.

De Arbeiderspartij gaat petitionneeren voor het Algemeen Kiesrecht. De Vrijzinnig-democraten eveneens, en waarschijnlijk de Liberale Unie ook. Onbewuste arbeiders kunnen er niet anders uit leeren, dan dat de liberalen even goed zijn en precies hetzelfde voor het kiesrecht willen doen als de sociaal-democraten. En als de S D. P. nu mee gaat petitionneeren, dan bevestigt ook zij dien leugen.

De leiders van de Arbeiderspartij hebben duidelijk te kennen gegeven, dat zij weten voor de liberalen te werken met het petitionnement. Mulder bracht in de vorige *Tribune* al in herinnering, dat *Het Volk* de liberalen «voor de regeerpoort» hoopte te vinden. Ter gelegenheid van de verkiezing in Rotterdam V, waar een oud-liberaal werd gekozen met steun van de S. D. A. P. schreef *Het Volk* (van 5 Nov. jl.) dat «onze kiesrecht-kampagne» doorwerkt bij de christelijke arbeiders. En verder:

«Dat openbaart zich nog niet in het overkomen tot den strijd voor dat alg. kiesrecht . . . . maar het leidt om te beginnen tot slapheid, onverschilligheid jegens de koalitie die men tot nog toe aanhing.

«Indien er op dit oogenblik Algemeene Verkiezingen moesten hebben, zagen de kerkelijke partijen van de grootstadsche distrikten, die ze bezitten, allicht geen een of een heel enkele terug, *ten minste indien de liberalen niet met tegenstanders van het alg. kiesrecht voor den dag kwamen.*»

Met andere woorden: de «kiesrecht-kampagne» van de Arbeiderspartij dient om liberalen aan zetels, dat is aan macht te helpen. Daaraan knoop ik twee opmerkingen vast.

1⁰ Eenmaal de liberalen aan het bewind geholpen, is het werkelijke, onverzwakte algemeen kiesrecht verder af dan ooit. Het is daarom onjuist, dat het Volkspetitionnement een, zij het zwakke «vorm van kiesrechtactie» zou zijn, zooals Wp. zegt. Het heeft van kierechtstrijd nog maar den naam en slechts nauwelijks den schijn!

2⁰ Ik noemde het zooëven onjuist, het petitionnement te vergelijken met ons steunen van de candidaten der S. D. A. P. tegenover kapitalistische candidaten bij verkiezingen. Dat laatste doen wij omdat van de vertegenwoordigers der Arbeiderspartij nog niet gezegd kan worden, dat zij in het parlement *uitsluitend* voor de liberalen werken. Maar dat kan en moet wel gezegd worden van sommige speciale acties der Arbeiderspartij. Dat is — zooals ik hiervoór heb aangetoond en zooals ook door Wp. in vroegere nos van *De Tribune* is bewezen — dat is wel het geval met het Volkspetitionnement. Dat is ook het geval, wanneer de S. D. A. P. bij herstemmingen in actie gaat voor de liberale candidaten. Wilt gij een vergelijking maken, dan moet ge deze gelijksoortige zaken naast elkander zetten, waar in beide gevallen de actie der S. D. A. P. alleen ten goede komt aan de liberalen.

En dan zeggen wij, dat wij in geen van die beide gevallen Gorters advies opvolgen om «aan al hun acties mee te doen»; — niet bij dergelijke herstemmingen, en evenmin bij de bedelpartij voor het kiesrecht.

Plaaten wij ons daarom nu buiten de actie? Komen wij daarom tot het impossibilisme? Leidt deze weg ons naar het oord der verschrikkingen, dat Gorter in levendige kleuren voor het oog toovert? Ja, als dat waar was.... Maar het is niet waar; de verschrikkingen zijn slechts spookbeelden, waarvoor Gorter niet bang hoeft te zijn. Gorter haalt als een der voorbeelden aan: de vakbeweging, waarvan wij ons zouden moeten afkeeren volgens «de theorie van Den Haag". Het verwijt klinkt wel eigenaardig tegenover een afdeeling, waarvan ongeveer alle leden in wier vak een moderne organisatie bestaat, lid en zeer velen bestuurder daarvan zijn. Juist om dit misverstand te ontgaan, heb ik reeds in mijn eerste stukje mij beijverd aan te toonen, dat wij de algemeene taktiek der partij tegenover S. D. A. P. en N. V. V. geheel onderschrijven. Maar evenmin als met ons vakvereenigingsbeginsel in strijd was onze houding tegenover de Amsterdamsche bouwvakstaking, evenmin als dit ons, ondanks alle pogingen van de leiders van het N. V. V., heeft gesteld buiten de actie der moderne vakbeweging, evenmin zal „De theorie van Den Haag" ons stellen buiten de politieke actie van het proletariaat.

Integendeel. Voor Gorter schijnt „in de beweging zijn" hetzelfde te beteekenen als „aan alle acties meedoen", alle acties ondersteunen. Mij dunkt, dit is zich blind staren op een formule.

Wij willen ook wel aan alle acties meedoen, **zoolang er iets goeds in zit voor het proletariaat**. Dat is onze eenige formule. Als een actie niets goeds meer biedt in den klassenstrijd, dan is het geen proletarische beweging, ook al wordt zij door proletariërs gevoerd.

Als wij een actie van proletariërs zouden moeten steunen, die alleen ten bate van de vrijzinnige groepen der bourgeoisie strekt, dan kunnen we het Nederl. Werkliedenverbond evengoed gaan steunen, dat ook een aantal arbeiders in dienst stelt van de burgerlijke „democratie"

Wel willen wij in iedere aktie zijn, met ons debat en onze kritiek; wij zullen ons standpunt weten te verdedigen in de vakvereenigingen en bij de propaganda. Zoo blijven wij in de beweging, haar steunend waar het mogelijk is, maar ook niet aarzelend haar te bestrijden waar het noodzakelijk is

Slechts zoo mag het werkelijk een *beweging* heeten waar wij in zijn. Want een beweging van het proletariaat, een actie voor het algem. kiesrecht wordt niet gevormd door het simpele feit dat zij uit proletariërs bestaat, maar doordat zij **strijd** voert. En daarom kunnen wij — juist ter wille van de beweging — onzen steun niet verleenen aan het middel, dat aan de actie haar strijdkarakter ontrooft.

Den Haag, 22 Nov. '10. B. COLTOF.

Naschrift. Zooeven ontvang ik van het bestuur der afd. Rotterdam een exemplaar van de door dat bestuur ontworpen motie. Voor wie mijn bovenstaande uiteenzetting gevolgd heeft, zal het niet onvermakelijk zijn te vernemen, dat in die motie tot driemaal toe „de algemeene taktiek der partij" in 't geweer wordt geroepen tegen de motie-Den Haag, die deze taktiek zou willen wijzigen. Ik behoef niet nog eens te zeggen, dat deze grondslag der Rotterdamsche motie niet deugt.

Alleen het Marxisme is nu eenmaal geen receptenboek, en het kan dus voorkomen dat Marxisten het oneens zijn over de toepassing der gemeenschappelijk beleden algemeene taktiek in een speciaal geval. En nu schijnen onze vrienden in Rotterdam (die het referendum willen „afwijzen") te oordeelen, dat bij dergelijk meeningsverschil de kleinst mogelijke meerderheid van het P. B. zijn wil moet opleggen aan de partij. Die opvatting van de democratie is niet de onze. B. C.

Erratum. In het artikel van C. Siewertsz „De Weg naar den Afgrond" in *De Tribune* van verleden week kwam onder meer de volgende zinstorende drukfout voor: 3e kolom van de 2e bladzijde regel 33 v. b. staat *misluk*t, moet wezen: *gelukt*. En in het buitenland (Engeland) 2e kolom bovenaan staat: dat hun agitatie door 't protectionisme en dank zij enz., moet zijn: dat hun agitatie *voor* 't protectionisme, dank zij enz.

*) Over de noodzakelijkheid van de kritiek zijn wij 't natuurlijk eens. Alleen m. i. kunnen wij die kritiek veel beter voeren zonder het petitionnement te teekenen Wij maken onze kritiek minder duidelijk voor de arbeiders, wanneer wij door onze handteekening het petitionnement bekrachtigd hebben.

Advertentiën

S. D. P. Afd. AMSTERDAM.

Voortzetting **HUISHOUDELIJKE VERGADERING**

op Woensdag 7 December 8½ uur in d' Geelvinck, Singel b/d Munt. Agenda: Kandidaatstelling voor het D. B. — Financiën. — Voorstellen Chajtoff — Luteraan.

CURSUSVERGADERING over het Erfurter Program op Vrijdag 9 December, 8½ uur in d' Geelvinck, Singel b/d Munt. Entree (voor twee avonden) 10 cent.

Voor de verkiezing in II.

Ons bestuur houdt van Maandag a. s. af elken avond zitting in De Catacomben, Kadijksplein 8, tot regeling van het huisbezoek en 't werven van abonnees voor ons orgaan. Leden, die nog niet op huisbezoek zijn, kunnen zich daar aanmelden.

Openbare Vergadering in Zaandam,

op Zondag 4 December te vier uur n m. in café Neuf,

Onderwerp: WAAROM EEN SOC. DEM. PARTIJ.

Sprekers: D. J. Wijnkoop en L. de Visser.

Entree 10 cent. Debat vrij.

Verschenen:

Arbeiders Scheurkalender 1911

Socialistische dagelijksche Scheurkalender.

(Zonder advertenties.)

Schild: Prent van Alb. Hahn.

Prijs f 0.35; fr. p. p. 0.45.

Uitsluitend na ontvangst van postwissel.

Uitg. M^ij v/h H. A. WAKKER & Co., Rotterdam.